

2021-11-04

500-3379-2021

Avdelningen för Samhällsbyggnad och Miljöskydd
Anette Thörnberg
010-2240237

Regeringskansliet / Naturmiljöenheten
m.remissvar@regeringskansliet.se
m.naturmiljoenheten@regeringskansliet.se

Remiss om SOU 2021:51 Skydd av arter - vårt gemensamma ansvar, svar senast 25/10 2021

Er beteckning: M2021/01219

Sammanfattning

Länsstyrelsen Blekinge ser positivt på att det sker en översyn av fridlysningsbestämmelserna för att bidra till ett mer effektivt artskydd som är utformat utifrån skyddsbehovet och är förenliga med Sveriges EU-rättsliga åtaganden.

Att införliva fridlysningsbestämmelserna i 8 kap miljöbalken stärker behovet av förarbeten vilket är efterlängtat. Länsstyrelsen i Blekinge ser även positivt på att rollfördelningen mellan olika tillsynsmyndigheter och tillståndsmyndigheter klargörs. Dagens upplägg skapar ibland förvirring hos verksamhetsutövare och markägare.

Rent principiellt så är tanken med livsmiljöunderlagen en god idé. Konceptet framstår som en fördjupning och vidareutveckling av tanken med grön infrastruktur (GI). Det är dock tydligt att det kommer krävas betydligt större personalresurser för att ta fram mer eller mindre artspecifika värdekärnor och värdeetrakter, eftersom det i princip är den typen av underlag som krävs för att förstå artens/arternas rörelser på landskapsnivå.

Vi bedömer att utredningen har underskattat behovet av förstärkta resurser till länsstyrelserna. Vi anser att länsstyrelserna bör få förstärkta resurser för artskyddstillsyn med motsvarande minst 1 miljon per länsstyrelse, och 2 miljoner per länsstyrelse och år för arbetet med att ta fram och besluta om livsmiljöunderlag. Vi utvecklar dessa delar i separata avsnitt (se avsnitt 11.13 och 15.5.3)

Utredningen är omfattande och nedan sammanfattas de primära synpunkterna i utredningen vilket sedan ytterligare ges kommentarer till per kapitel/avsnitt.

- Förslaget om livsmiljöunderlag överlappar till stora delar arbete som redan påbörjats inom grön infrastrukturuppdraget. Låt därför livsmiljöunderlagen bli en del av GI, inte ett nytt uppdrag.
- Ge Artdatabanken i uppdrag att komplettera sin databas så att det går att söka vilka arter som förekommer inom ett område (mer utförligt under 10.3). Artdatabanken måste även fortsättningsvis ansvara för artdata och få resurser till att utveckla sin befintliga databas. Länsstyrelserna ser inte att det är resurseffektivt att skapa ett nytt system för att redovisa uppgifter om arter.

2021-11-04

500-3379-2021

- Lagg resurser på att identifiera kunskapsbristerna innan livsmiljöunderlag och analyser tas fram. Låt oss börja med att sammanställa den kunskap som finns och inte försöka ”analysera” var arter/livsmiljöer skulle kunna finnas innan vi har tillräckliga underlag. Dåliga analyser liknar mer gissningar. De kan i bästa fall fungera som arbetsunderlag men inget som ska beslutas eller läggas ut offentligt.
- Det finns en stor risk för att många markägare blir lika skeptiskt inställda till områden som avgränsas i livsmiljöunderlagen som till nyckelbiotoper och värdestrakter. Avgränsningar på en karta lätt misstolkas om det inte är tydligt för användaren vad avgränsningen innebär.
- Länsstyrelsen är positiva till att prövning och tillsyn av djurparker koncentreras till färre länsstyrelser.
- Länsstyrelsen är positiva till förslagen om ersättning till sakägare.
- Länsstyrelsen ser ett behov av mer vägledning från Jordbruksverket/ Naturvårdsverket gällande reglerna kring CITES. Idag kan svarstiden dröja till veckor och länsstyrelsen anser att minst en heltidstjänst behövs på SJV för att kunna vara behjälplig med att svara på frågor rörande CITES. Länsstyrelsen ställer sig positiva till förslagen i kap 10.8 och 14.35.
- Länsstyrelsen är positiva till de nya straffbestämmelserna rörande artskyddsbrott.

2021-11-04

500-3379-2021

Innehåll

Sammanfattning.....	1
Allmänna synpunkter.....	5
10.3 Artdatabanken / Artportalen.....	5
10.4 Nationell bristanalys.....	5
11.8.1 Förslag: Varje länsstyrelse ska ta fram och besluta om livsmiljöunderlag för länet.....	6
11.8.2 Förslag: Livsmiljöunderlagets omfattning.....	8
11.8.3 Förslag: Livsmiljöunderlagets övergripande innehåll och framtagande.....	8
11.8.4 Förslag: Livsmiljöunderlagets beståndsdelar samt 11.8.6 Förslag: Information som ska framgå av livsmiljöunderlaget.....	8
Analyser.....	9
11.8.7 Förslag: Uppföljning av livsmiljöunderlagen.....	9
11.8.8 Förslag: Justeringsintervall – 5-åriga cykler.....	10
11.9 Förslag: Livsmiljöunderlagets funktion.....	10
12 Förslag om nya fridlysningsregler.....	11
12.6.6 Förslag: Befintliga äggsamlingar kan överlämnas.....	11
12.6.7 Förslag: Undantag för innehav av vissa ägg.....	11
12.6.8 Förslag: Förbud att avsiktligt störa vilda fåglar.....	12
12.10.3 Undantag från fridlysning för vissa insekter och mossor.....	12
12.11.2 Förslag: Dispens avseende fåglar.....	12
12.12 Kompensationsåtgärder ska alltid övervägas vid dispens från fridlysningsbestämmelserna.....	13
12.13 Dispens från fridlysning söks hos tillsyns- eller prövningsmyndigheten.....	13
12.20 Förslag: Nytt skäl för beslut om biotopskydd införs i förordningen om områdesskydd.....	13
13.8 Förslag: Ny ersättningsbestämmelse i 31 kap. miljöbalken.....	13
14 Förslag som syftar till att förebygga artskyddsbrott.....	14
14.20.3 Artvärdesförverkande i jaktlagen.....	14
14.21 Förslag: Krav på tillstånd för handel som sker i större omfattning eller i förvärvssyfte.....	14
14.25 Skogsstyrelsen tar över tillsyn över CITES-listade träslag.....	14
14.29 Bedömning: Prövning och tillsyn av djurparker bör koncentreras till färre länsstyrelser.....	14

2021-11-04

500-3379-2021

14.37 Pälsproduktion.....	14
15.5 Kunskap, utredning och livsmiljöunderlag.....	15
15.5.2 Statens ansvar att tillhandahålla nödvändigt underlag i frågor om artskydd...	15
15.5.3 Sammanfattade konsekvenser av förslagen rörande kunskap, utredning samt livsmiljöunderlag.....	15
15.6.4 Nationellt fridlysta arter.....	16
15.6.6 Dispens från samtliga fridlysningsregler söks hos den myndighet som utövar tillsyn enligt miljötillsynsförordningen.....	16
16.6.1 Förslag: Utökat krav på tillstånd för handel enligt 26 § artskyddsförordningen	17
16.9.3 Förslag: Djurparksdjur får endast säljas till andra djurparker.....	17
De som medverkat i beslutet.....	17
Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter.....	17

2021-11-04

500-3379-2021

Allmänna synpunkter

10.3 Artdatabanken / Artportalen

Artdatabanken och artportalen är ett viktigt instrument i länsstyrelsens arbete. De används dagligen i flera olika verksamheter både för sökningar och rapporteringar. Det är även en viktig del för allmänheten och markägare att söka efter eller rapportera in fynd. Vilket bidrar till att kunskapsnivån höjs. Detta är en viktig del i kunskapskravet i 2 kap miljöbalken. Det är därför ytterst viktigt att utveckla och fastställa Artdatabanken roll och säkerställa långsiktig finansiering. Artdatabanken bör få i uppdrag att komplettera sin databas och även göra den mer användarvänlig. Det är viktigt och resurseffektivt att all redovisning och uppgifter om arter samlas på ett ställe.

Länsstyrelsen ser att det finns en möjlighet att utveckla Artportalen. Tex skulle även skyddsklassad information kunna nyttjas av allmänheten. Detta på så sätt att systemet kan flagga för att det finns en skyddsklassad art i närheten men utan att ange art eller specifik plats. Markägare, verksamhetsutövare eller ombud skulle då kunna bli uppmärksammade om att en skyddad art kan finnas inom området och att de behöver ta kontakt med myndighet för att säkerställa att verksamheten inte riskerar att skada arten. Livsmiljöunderlaget åsyftar att informera verksamhetsutövare på ett liknande sätt men då de ska revideras var femte år kan mycket information om en plats tillkomma under tiden underlaget gäller.

10.4 Nationell bristanalys

Länsstyrelsen i Blekinge ser fördelar med nationell inhämtning av kunskap. Möjligheten att jämföra resultat över landet och få en nationell överblick över artgrupper som tidigare inte har tillräckligt kända livsvillkor eller förekomster. Fladdermöss skulle kunna vara en lämplig artgrupp där kunskapsunderlaget idag överlag har mer att önska.

11.13 – Förslag: Öka myndigheternas anslag för tillsyn av artskydd

Vi tillstyrker förslaget, såtillvida att vi delar utredningens bedömning att anslagen behöver öka. Vi bedömer dock att utredningens uppskattning av behovet av förstärkta resurser är otillräckligt. Skälen för detta anges nedan.

Utifrån rapporterna till Naturvårdsverket om länsstyrelsernas samlade miljöbalkstillsyn drar utredningen slutsatser om hur mycket tid som läggs på artskyddstillsyn. Mot den här bakgrunden uppfattar vi att artskyddstillsynen ifråga är det som redovisas som artskyddstillsyn på länsstyrelsen. På den här tidkoden kan redovisas såväl ärendehandläggning och myndighetssamverkan som extern kommunikation och vägledning.

Det är naturligt att nya regler – även när de inte innebär stora förändringar i sak – föder ett behov av utbildning, vägledning och rådgivning (förebyggande artskyddstillsyn). Artskyddet har för övrigt alltid engagerat allmänheten och det finns också en i sammanhanget beaktansvärd och bred förväntan på effekten av utredningens betänkande. Allt sammantaget tyder det mesta på att intresset för artskydd och behovet av artskyddstillsyn kommer att öka.

Det är inte otänkbart att Länsstyrelsen, som är den myndighet som har mest erfarenhet av operativt artskyddsarbete, av många ses som den naturliga bäraren av ansvaret att förmedla kunskapen om det nya regelverket. Det här får rimligen som följd att Länsstyrelsen – i kanske särskilt hög utsträckning – kommer behöva lägga mycket tid på kompetensutveckling och utbildning/vägledning/information. Det här inskränker sig inte bara till att utbilda allmänheten och olika verksamhetsutövare, utan även andra myndigheter som Skogsstyrelsen, Trafikverket

2021-11-04

500-3379-2021

och länets kommuner. Det här behovet är på sätt och vis övergående, men det finns skäl att i det här fallet utgå från att det kommer ta många år från det att de nya reglerna börjat gälla till dess att behovet av artskyddstillsyn återgått till ”normala” nivåer.

Artskyddstillsyn bedrivs inte sällan i samband med tillsyn enligt andra bestämmelser. I rapporterna till Naturvårdsverket om länsstyrelsernas samlade miljöbalkstillsyn finns med andra ord artskyddstillsyn ”inbakad” i andra redovisningsposter, till exempel samråd enligt 12 kapitlet 6 § miljöbalken eller strandskyddstillsyn. Effekten av detta blir – för att förtydliga – att all genomförd artskyddstillsyn inte syns i statistiken. Vår uppfattning är att den osynliga artskyddstillsynen är tämligen omfattande och minst motsvarar mängden ”ren” artskyddstillsyn. Siffrorna i rapporten till Naturvårdsverket är med andra ord för låga. Vi vill också särskilt framhäva uppgifterna om att artskyddstillsyn i många fall nedprioriteras till förmån för annan tillsyn. Siffrorna – som vi menar är en underskattning av det som faktiskt genomförs – står alltså inte heller i proportion till behovet av artskyddstillsyn.

Med ledning av ovanstående anser vi att det är rimligt att länsstyrelserna får förstärkta resurser för artskyddstillsyn motsvarande minst 1 årsarbetskraft per länsstyrelse.

11.3.2 Skyddet av arter i 8 kap. miljöbalken, Arterna s. 933

Många länsstyrelser har tillsammans med Skogsstyrelsen tagit fram artlistor över sådana fridlysta eller rödlistade arter som bör prioriteras regionalt. Utredningen anser att även dessa regionala listor utgör ett viktigt underlag i tillämpningen av 8 kap. Länsstyrelsen anser att dessa regionala listor behöver samköras och bedömningar jämföras för att artskyddet ska hanteras lika och vara förutsägbart. Det är även viktigt att inte glömma de rödlistade arter som inte är fridlysta, men som kan vara mycket viktigare att skydda ur bevarandesynpunkt.

11.7.8 Grön infrastruktur (GI)

Länsstyrelsen menar att det ramverk som arbetet med GI utgör bör rimligen kunna fungera som en utgångspunkt även gällande bedömningar av ärenden gällande åtminstone vissa fridlysta arter/artkollektiv. Det är dock sannolikt att det kommer uppstå behov av specifika utredningar/analyser för många fridlysta arter/artkollektiv, vilket sannolikt medför ett betydande ökat behov av resurser för naturvärdesinventeringar och analyser, framtagning av värdestrakter etc.

Länsstyrelsen ser det även som rimligt att det kunskaps-/kartunderlag som framställts och sammanställts i arbetet med de regionala handlingsplanerna för GI kan vidareutvecklas. De utgör en bra övergripande kunskapskälla om regionens naturförhållanden.

11.8.1 Förslag: Varje länsstyrelse ska ta fram och besluta om livsmiljöunderlag för länet

Livsmiljöunderlag är i stort ett bra förslag för att säkerställa att länsstyrelserna kan ha ett bra planerings- och beslutsunderlag. Både till verksamhetsutövare och internt. Just nu ligger länsstyrelserna dock olika långt framme i sitt arbete med bland annat GI vilket gör att de satta tidsmålen i utredningen är omöjliga att nå. Livsmiljöunderlaget borde kunna utgöra en del av grön infrastrukturuppdraget. Det är även viktigt att handböcker och vägledningen färdigställs innan det praktiska arbetet ska påbörjas så att inte resurser planeras fel.

2021-11-04

500-3379-2021

Livsmiljöunderlaget är en kunskapssammanställning och ett beslutsunderlag som ständigt kommer att utvecklas. Här ifrågasätter länsstyrelsen vad det är som ska beslutas. En sammanställning av befintlig kunskap som ska ske löpande allt eftersom kunskap tillkommer är inget som behöver eller ska beslutas.

Även handlingsplanerna för GI skulle beslutas av länsstyrelserna. Detta skapade problem och medförde att färdigställandet av handlingsplanerna drog ut på tiden för många län. Markägare blev oroliga att de värdrakter som presenterats i beslutade handlingsplaner skulle innebära inskränkningar eller problem, detta trots att syftet med värdrakterna är att underlätta för markägarna så att de enklare ska kunna se var i landskapet höga naturvärden finns samlade. Lite som utvecklingen med nyckelbiotoper.

Vardagslandskapet tas upp i flera delar av utredningen och det är viktigt att ta med sig att det finns värden som är viktiga att skydda även där. Ekar som idag "bara" är 100 år kan vara livsviktiga livsmiljöer för t.ex. läderbaggen om ytterligare 100-150 år. Länsstyrelsen är tveksam om framtida livsmiljöer kan säkras upp att bara genom att skydda områden genom biotopskydd och naturvårdsavtal. Det finns svårigheter i långsiktigheten när en möjlig livsmiljö ligger 100-150 år fram i tiden. Kunskapen om arter och dess livsmiljö är här oerhört viktig. Hur man definierar och vidareutvecklar begreppet "kontinuerlig ekologisk funktion" blir naturligtvis viktigt. Behövs en större metapopulation med goda förutsättningar för spridning mellan enskilda livsmiljöområden för att kontinuerlig ekologisk funktion ska kunna garanteras? Mest troligt, särskilt när vi har att göra med starkt spridningsbegränsade arter.

Riktlinjerna för livsmiljöunderlagen måste vara genomtänkta och helt färdigställda innan arbetet påbörjas. Under GI-arbetet skrevs nya riktlinjer för handlingsplanerna allt eftersom, vilket försvårade arbetet. Det är dessutom viktigt att riktlinjerna redan från början tydliggör hur livsmiljöunderlaget ska redovisas och var alla uppgifter och analyser ska lagras.

I arbetet med att ta fram riktlinjer för de eventuella livsmiljöunderlagen bör Naturvårdsverket få tillräckligt med tid på sig att i ett tidigt skede samverka med länsstyrelserna, Artdatabanken, Skogsstyrelsen, Jordbruksverket och Havs- och vattenmyndigheten. Alla dessa instanser sitter på relevant expertis och kunskapsunderlag för likväl GI-arbetet såsom ett vidareutvecklat arbete med livsmiljöunderlag. När arbete med GI infördes var oklarheterna gällande exempelvis riktlinjer förståeligt stora innan arbetet började och arbetsmetoder för GI är på sätt och vis fortfarande under utveckling. Man bör i det vidare arbetet med livsmiljöunderlagen kunna ta del av erfarenheter från arbetet med GI.

Förutom myndigheter och kommuner ska även verksamhetsutövare kunna ta del av underlaget. I så fall är det viktigt att det är enkelt att använda, och det borde gå att utgå från befintliga lösningar istället för att man ska göra något helt nytt. Bra exempel på lösningar finns exempelvis hos Skogsstyrelsen där varje skogsägare enkelt kan titta på sin mark. Artdatabankens sidor med artfakta om naturvård där det går att söka på fridlysta och rödlistade arter skulle kunna kompletteras med en sökbar karta där det går att utgå från ett geografiskt område och se vilka arter som förekommer. Inom GI redovisas olika egna lösningar för att få ut informationen från handlingsplanerna. Detta försvårar för användarna och skapar inte en enhetlighet.

Det är även viktigt att tänka på verksamhetsutövarens ansvar. Verksamhetsutövaren måste vara uppmärksam så att inte förebyggande utredning och underlag i en prövning blir lidande om det redan finns ett livsmiljöunderlag, som kanske är bristfälligt.

2021-11-04

500-3379-2021

11.8.2 Förslag: Livsmiljöunderlagets omfattning

Enligt utredningens förslag ska livsmiljöunderlagen omfatta alla arter som är fridlysta enligt 8 kap. miljöbalken, hotade enligt rödlistan eller regionalt prioriterade, samt deras livsmiljöer.

Rödlistade och fridlysta arter i länen går enkelt att få fram från Artdatabanken. Listor med regionalt prioriterade arter har påbörjats mellan länsstyrelsen och Skogsstyrelsen men det gäller endast arter som kan påverkas av skogliga åtgärder, och listan är inte fastställd. Om länen ska kunna presentera sådana arter för hela länet bör Artdatabanken först ges i uppdrag att ta fram sådana listor.

11.8.3 Förslag: Livsmiljöunderlagens övergripande innehåll och framtagande

Det finns stora likheter mellan GI och livsmiljöunderlag i hur man ska beskriva förutsättningar och utmaningar. Som det tidigare påpekats kommer det dock krävas mer specifikt och detaljerat underlag som i sin tur kommer att kräva mer tid och resurser för att ta fram.

Det anges bland annat att ” Livsmiljöunderlaget ska utformas på det sätt som är lämpligt med hänsyn till förhållandena i olika delar av landskapen inom länet.” Det är lätt att tolka detta som att länen får göra lite som de vill, samtidigt som detta motsägs i andra delar av utredningen (tex 11.8.4 och 11.8.6) där det står mer i detalj vad livsmiljöunderlagen ska innehålla. Detta behöver klargöras.

11.8.4 Förslag: Livsmiljöunderlagets beståndsdelar samt 11.8.6 Förslag: Information som ska framgå av livsmiljöunderlaget

Förslaget är väldigt omfattande och orimligt att genomföra på den korta tid som föreslås, åtminstone för de större länen. Det är även svårt att avgöra innan det är helt fastställt vad som ska ingå och hur arbetet ska utföras.

Som nämnts tidigare överlappar förslaget till viss del arbetet med GI. Länsstyrelsen ifrågasätter meningen med att sammanställa de uppgifter som finns i GI-handlingsplanerna i en ny rapport. Är det inte bättre att hänvisa till GI-handlingsplanerna för dessa uppgifter?

Vissa län har pekat ut värdeetrakter för vissa naturtyper inom GI-arbetet, men långt ifrån alla. Bristanalyser och spridningssammanband är absolut inte något som finns klart i GI-handlingsplanerna.

Livsmiljöunderlagen ska enligt kap. 11.8.6 innehålla en karta där viktiga livsmiljöer för arter i behov av bevarandeåtgärder har markerats. Om vi pekar ut de områden som vi vet har höga värden och presenterar de på kartor så är det lätt för användarna att tro att de områden som avgränsats ut är de värdefullaste och att övriga områden inte har några värden. Det är viktigt att det tydligt framgår att artskyddsbestämmelserna gäller ”överallt”. Inte bara inom de nya livsmiljöområdena. Ett bra exempel är havet där vi har stora kunskapsluckor. Vi kan peka ut vissa viktiga kända livsmiljöer, men det finns även stora havsområden där vi inte vet någonting alls. De okända områdena har kanske lika höga eller högre värden än de som redan pekats ut. Detta är ett problem i GI-arbetet där vissa län pekat ut värdeetrakter och det kommer att bli ett problem för områden som avgränsas i livsmiljöunderlagen. En annan risk med att peka ut områden är att markägarna ser utpekandet som ett hot mot deras verksamhet. Resultatet kan då bli att dessa värden istället försvinner eftersom inga restriktioner gäller bara för att ett område avgränsats i livsmiljöunderlaget.

2021-11-04

500-3379-2021

Analys

Enligt förslaget till livsmiljöunderlag ska länen utifrån de befintliga underlagen om arter göra analyser av var arterna kan finnas och var det finns brister och behov av restaurering. Detta är den svåraste och mest tidskrävande delen av förslaget. Att göra analyser utan underlag eller med bristfälligt underlag ger resultat som mest bara liknar gissningar. Kunskapsluckorna ska visserligen redovisas, men det vore bättre att satsa resurser på att peka ut och åtgärda åtminstone de största kunskapsbristerna innan analyser påbörjas.

Av analyserna i livsmiljöunderlagen ska det även framgå eventuella hot och vad som behöver göras för att undanröja hoten och behov av restaureringar. Även detta är arbete som påbörjats inom både inom GI-arbetet och olika restaureringsprojekt av exempelvis vattendrag och våtmarker. Även inom arbetet med åtgärdsprogram för hotade arter har detta påbörjats för några arter.

Att göra analyser och åtgärdsplaner för alla fridlysta, rödlistade och regionalt prioriterade arter och deras livsmiljöer i varje enskilt län är orimligt. För väldokumenterade arter, vilket är väldigt få, är detta kanske möjligt att genomföra. För de arter och livsmiljöer vi har bristfällig kunskap om, vilket är de flesta, blir det svårt eller omöjligt att göra bra analyser. Det är rimligare att analysera de naturtyper/livsmiljöer som arterna förekommer i och klumpa ihop de arter som förekommer i samma naturtyper eller kombination av naturtyper.

För att det ska vara möjligt att få en översikt och en helhetsbild av landskapet behövs kunskap om naturtypernas/livsmiljöernas konnektivitet (möjlighet till spridning) som grund. Att ha denna övergripande bild av hur potentiellt viktiga livsmiljöer är fördelade i landskapet, det vill säga hur den gröna infrastrukturen ser ut, är nödvändig för att kunna förutsäga var i landskapet det är viktigast att prioritera bevarande-insatser och restaureringar. Finns inte tillräcklig konnektivitet mellan livsmiljöerna så finns inga förutsättningar för att arterna att överleva på sikt.

Arbete med konnektivitetsanalyser har påbörjats inom GI-arbetet, men alla län gör olika, vilket gör att resultaten inte blir jämförbara. Metoderna är inte färdigutvecklade och resultaten blir ofta svårtolkade. De kräver dessutom oftast både mer datakapacitet och analyskunskap än vad vi har tillgång till på länsstyrelserna.

Att ge varje län i uppdrag att göra egna analyser är ineffektivt och dyrt. Det bästa är om någon med kunskap om denna typ av metodutveckling får i uppdrag att först ta fram bra metoder för analyser, först och främst för livsmiljöer /naturtyper. Detta måste ske i samarbete med länsstyrelserna eftersom det är viktigt att metoderna tar hänsyn till att förhållandena ser olika ut i olika delar av landet. När det finns färdiga metoder bör analyserna göras på ett enhetligt sätt av en och samma utförare. Då är det möjligt att få ett underlag som är jämförbart över landet och eventuellt uppföljningsbart över tid. Först därefter kan länsstyrelserna börja arbetet med att utifrån analyserna lyfta fram var i landskapet det finns brister för olika livsmiljöer och därmed även de arter som är knutna till dessa.

11.8.7 Förslag: Uppföljning av livsmiljöunderlagen

I detta förslag framgår det att livsmiljöunderlagen ska kunna bidra till att följa förändringar i landskapet samt för biotoper och arter. I samma förslag står det att länsstyrelsen ska använda sig av befintlig övervakning. Detta förslag är mycket otydligt - ska de analyser som ska utföras i livsmiljöunderlagen vara uppföljningsbara eller inte? Om de ska vara möjligt att se förändringar måste de vara uppföljningsbara, men det gör också att mer resurser måste läggas på att ta fram

2021-11-04

500-3379-2021

metoder. Länsstyrelsen anser att det är viktigt att kunna se hur förutsättningarna för livsmiljöerna/arterna förändras över tid för att veta om vi är på rätt väg och anser därför att det är viktigt att de analyser som görs i livsmiljöunderlagen blir uppföljningsbara. Om inte metoderna går att följa upp så går det inte att använda till att se förändringar. Att ta fram uppföljningsbara metoder är dock betydligt svårare än att göra statusbeskrivningar. Detta skiljer också arbetet med livsmiljöunderlagen från grön infrastrukturarbetet där inga krav ställdes på att analyserna skulle vara uppföljningsbara.

Att göra bra analyser som är uppföljningsbara i tid och jämförbara geografiskt är svårt. Lägg därför ordentligt med resurser på att ta fram bra, uppföljningsbara analysmetoder. Låt inte alla länsstyrelser sköta detta på egen hand. Låt istället länsstyrelserna bidra med sin kunskap om de regionala förhållandena. För att få fram bra uppföljningsbara metoder för livsmiljöer behövs i kompetens i form av exempelvis forskare. Mycket kunskap finns även att hämta från miljöövervakningen.

11.8.8 Förslag: Justeringsintervall – 5-åriga cykler

Livsmiljöunderlagen föreslås revideras vart femte år vid behov. Länsstyrelsen anser att det är bättre att ny kunskap kan föras in i livsmiljöunderlagen löpande. Sedan kan utvärderingar av underlagen och uppföljningar av analyser göras med vissa tidsintervall. Vilka tidsintervall som är lämpliga för uppföljning av analyser är något som är omöjligt att veta innan metoder tas fram.

11.9 Förslag: Livsmiljöunderlagets funktion

Enligt förslaget ska livsmiljöunderlaget utgöra en del av beslutsunderlaget i ärenden som involverar bedömningar enligt 8 kap. miljöbalken. Underlaget ska kunna användas som stöd och utgångspunkt vid överenskommelser om naturvårdsavtal och vid inrättande av biotopskydd för att bevara livsmiljöer för arter. Livsmiljöunderlagen ska ge en, relativt, enkel och god bild av vilka arter som kan förmodas finnas i området och vilka av dessa arter som är i behov av bevarandeåtgärder.

Att länsstyrelserna ska kunna få fram en heltäckande god bild av var alla fridlysta, rödlistade och regionalt prioriterade arter skulle kunna finnas i länen inom överskådlig framtid är utopiskt. Vi har inte den kunskapen. Vi skulle kunna presentera var vi vet att det finns och var vi tror att det kan finnas livsmiljöer som är i behov av bevarandeåtgärder, men även det är ett omfattande arbete där stora kunskapsbrister gör att underlaget i nuläget skulle bli mycket ofullständigt. Arbetet kommer även att behöva hållas levande då miljöer ändras och arter flyttar.

11.13 Öka myndigheternas anslag för tillsyn av artskydd

Länsstyrelsen håller med om att tillsynsarbete är viktigt och anser att riktade medel ofta får god effekt. Vi vill också kommentera att tillsyn av artskyddet ofta är händelsestyrt och ingår i handläggning av andra ärenden som anmälts eller fått tillstånd enligt miljöbalken. Uppföljning av förelägganden i exempelvis 12:6 samråd kan därför också omfatta skydd av arter, i de fall där artskyddsdispens inte bedömts nödvändig. Det bör därför vara tydligt vad anslaget avser att omfatta och hur det ska redovisas för att underlätta uppföljning.

Länsstyrelsen undrar också om inte detta förslag även bör omfatta Skogsstyrelsen med tanke på att de föreslås överta en del av ansvaret för artskyddet.

2021-11-04

500-3379-2021

12 Förslag om nya fridlysningsregler

12.6.6 Förslag: Befintliga äggsamlingar kan överlämnas

Enligt förslaget ska befintliga äggsamlingar under en övergångsperiod och även sedan förbudet trätt i kraft kunna överlämnas till myndighet. Utredningen har övervägt en amnestitid på sex eller tolv månader då det ska finnas möjlighet att lämna ägg till Naturhistoriska riksmuseet.

Länsstyrelsen tycker förslaget är mycket bra då regelverket gör det svårt att visa på laglig bakgrund vid en eventuell kontroll. Utredningen påpekar att inför och under amnestin behövs en tydlig informationsinsats riktad såväl till allmänheten som till de som i dagsläget innehar fågelägg. En sådan informationsinsats kan dock innebära att delar av samlingar avyttras utomlands när förbudets inträde närmar sig i tid. Utökad tillsyn/informations för tullen skulle därmed kunna vara att rekommendera.

12.6.7 Förslag: Undantag för innehav av vissa ägg

Förslaget till 8 kap 12 § miljöbalken lyder ”*Förutsatt att innehavet framstår som obetydligt med hänsyn till det intresse som är avsett att skyddas omfattar förbudet inte:*

2. enstaka rötägg och trasiga skal som plockats efter avslutad häckning;”

Länsstyrelsen anser att paragrafen är otydlig i vilka arter som den hänvisar till att skydda. I 17 kap ”Författningskommentar” sid 1609–1610 står det mer utförligt om den nya paragrafen ”*I och med det begränsande villkoret, att innehavet måste framstå som obetydligt med hänsyn till det intresse som är avsett att skyddas, kan det heller inte handla om ett enstaka ägg eller äggskal från till en skyddsvärd art, till exempel havsörn. Sådant ägg eller äggskalsrester får aldrig innehas, just på grund av villkoret.*”

Länsstyrelsen anser att det kommer finnas tolkningsutrymme för vad som räknas som en skyddsvärd art, speciellt då det gäller fåglar eftersom alla fågelarter som förekommer vilt inom Europeiska unionens europeiska territorium är fridlysta. Är det endast arter som är upptagna i en viss bilaga? I så fall borde det framgå med hänvisning i paragrafen. Tillsynen kommer i princip vara obefintlig och ogenomförbar. Eftersom förbudet inte omfattar enstaka ägg är det sannolikt att tillsyn aldrig kommer att bedrivas på ett sådant ägg hos exempelvis en privatperson/verksamhet. Oavsett, hur ska tillsyn bekräfta att det en gång i tiden rörde sig om ett rötägg?

Länsstyrelsen bedömer däremot att det inte bör vara förbjudet att inneha ägg från sällskapsfåglar som ett led i uppfödning av sådana. Det är inte alltid som personer som håller sådana fåglar innehar vilthägnstillstånd. Inte heller ingår sådana fåglar i livsmedelsproduktion och kan därmed inte ingå i det föreslagna undantaget för ägg i livsmedelsproduktion. Ytterligare undantag bör därför införas för sådana ägg. Det bör dock övervägas om innehav av rötägg eller skal av sådana ägg bör förbjudas för att förhindra att ägg från sällskapsfåglar blir tillgängliga på marknaden.

12.6.8 Förslag: Förbud att avsiktligt störa vilda fåglar

Länsstyrelsen finner att försvinnandet ”fortplantningsområden eller viloplatsen” som finns i nuvarande AF §4 p.4 kan medföra ett försämrat artskydd då fåglarnas område inte nu är skyddat

2021-11-04

500-3379-2021

enligt Fågeldirektivet. Det är oklart hur livsmiljöunderlaget kommer att skydda fåglarnas fortplantningsområde eller viloplats i den omfattningen som är nödvändig. Exempelvis så beskrivs "arter som är starkt knutna till en specifik miljö" på sid 1613 att störning kan vara tillåtet om det handlar om en stark population och det bedöms finnas förutsättningar för arten att nyttja områdets ekologiska funktioner trots störningen, till exempel genom att det finns närliggande områden med motsvarande kvaliteter som inte redan nyttjas.

Dels så är det oklart om arter kommer att byta fortplantningsområde även om det finns liknande miljöer runtomkring.

Länsstyrelsen är även tveksamma om detta är i linje med 8 kap. 1 § MB gällande att bevara biologisk mångfald så att förändringar bland arterna sker i ett naturligt tempo som inte hotas av mänsklig verksamhet. Dels undrar länsstyrelsen vad som menas med "naturligt". Definitionen är bred och ändras med tiden. Hur länsstyrelsen ska bedöma att en verksamhet kan tillåtas/nekas utifrån störning kräver väldigt mycket kunskap om omkringliggande miljö. I dagsläget bedömer vi verksamhetens påverkan utifrån AF 4§p.4 baserat på hur miljön i det aktuella området ser ut, och kräver inte alls lika stor kunskap runtomkring. Är det länsstyrelsen eller verksamheten som ska inhämta den informationen?

12.10.3 Undantag från fridlysning för vissa insekter och mossor

Undantaget omfattar i princip sådana arter som inte säkert kan bestämmas i fält, utan måste samlas in för bestämning. För samtliga arter gäller dessutom att de tål begränsad insamling. Utredningen föreslår att vissa arter av mossor (dessa berör inte Blekinge) läggs till i bestämmelsen om undantag, och föreslår samtidigt ett villkor om att det ska krävas "forsknings- eller utbildningsändamål" för att undantaget ska gälla, och därmed skärps villkoren för de strikt reglerade undantagen.

Länsstyrelsen har inga invändningar mot de skärpta villkoren, men ett problem är hur man ska tolka begreppet "forskning". Här anser länsstyrelsen att man måste göra en vid tolkning av begreppet, så att det även omfattar "inventering". Annars blir det orimligt, och kontraproduktivt.

12.11.2 Förslag: Dispens avseende fåglar

Länsstyrelsen efterfrågar vägledning i huruvida "tillfredsställande nivå" ska bedömas. Kommer det gälla på lokal, regional och nationell nivå? Länsstyrelsen har svårt att ta ställning om detta kommer hjälpa eller stjälpa artskyddet men förstår att det ska vara förenligt med fågeldirektivets skrivelse.

Gällande 8 kap § 21 f miljöbalk så undrar länsstyrelsen om inte skrivelsen är mer lämpad som ett undantag gällande jaktbestämmelserna och bör därför regleras i jaktförordningen? Förövrigt så är ordet "förnuftigt" fritt för tolkning.

12.12 Kompensationsåtgärder ska alltid övervägas vid dispens från fridlysningsbestämmelserna

Det är rimligt att införa ett "krav på att kompensationsåtgärder alltid ska övervägas vid beslut om dispens från fridlysningsreglerna" i 8 kap. miljöbalken. Det är positivt att verksamhetsutövare behöver ta ett större ansvar i frågan. Det kan dock vara mycket komplext

2021-11-04

500-3379-2021

och kostsamt att kompensera arter eller hela ekosystem. Det blir därför svårt att hitta rätt nivå av kompensation och det skapas därför många nya frågor som följer. Vad kan anses som en tillräckligt god kompensationsåtgärd? När behövs kompensationer? Det skulle vara bra med förtydliganden eller hänvisningar till förtydliganden. Att allt ska bedömas (byråkratiskt) ”från fall till fall” tycks verka onödigt riskfyllt i sammanhanget. Ex, en strandbrink ska av säkerhetsskäl förstärkas och ett kungsfiskarbo kommer att förstöras. Ska detta ersättas av 1, 2, 3 eller flera restaurerade platser?

12.13 Dispens från fridlysning söks hos tillsyns- eller prövningsmyndigheten

Förslaget om att fridlysningsdispens söks hos tillsynsmyndigheten inom ramen för exempelvis samråd enligt 12 kap. 6 §, verkar rimligt med hänsyn till att handläggning ändå krävs och att det eventuellt kan minska eller behålla samma administrativa kostnader. Det är dock svårt att se om det här kommer implementeras i praktiken eller om ärenden kommer ”skickas runt” till olika instanser för utlåtanden av sakkunniga (mer resurser). Generellt sett vore det fördelaktigt att försöka samla en verksamhetsutredning på ett och samma ställe. Det borde åtminstone bli enklare för verksamhetsutövaren och bidra till en tydligare process vid dispensansökningar.

12.20 Förslag: Nytt skäl för beslut om biotopskydd införs i förordningen om områdesskydd

I områdesskyddsförordningen ska ett nytt skäl införas för inrättande av biotopskydd till skydd för arter, vilket ska vara minst 5 ha och inkludera skyddszon och utvecklingsmark.

Länsstyrelsen bedömning är att det är ett bra förslag att även skyddszoner får ingå i biotopskyddet samt att det är en smart investering av medel. Blir en bra grundkvalitet på skyddet. När man väl går in och lägger resurser på ett skydd är det bra att det blir ekologiskt funktionellt. Att ha en gräns på 5 ha kan vara begränsande i län som Blekinge där fastigheterna är små och landskapet småbrutet. Det är viktigt att tillräckliga resurser avsätts till berörda myndigheter för att detta ska kunna implementeras i verkligheten.

13.8 Förslag: Ny ersättningsbestämmelse i 31 kap. miljöbalken

Länsstyrelsen tillstyrker ett införande av en ny ersättningsbestämmelse i 31:4 MB som medger att nekad dispens från artskyddsbestämmelser leder till ersättning vid ett avsevärt försvårande av pågående markanvändning. Vi anser vidare att det är bra med tydlighet kring vad som är ersättningsgrundande och inte. Dock krävs det kraftigt höjda anslag för områdesskydd för att detta ska fungera i praktiken. Om det inte finns tillräckligt med medel så måste det bli tydligt i vägledningen hur myndigheterna ska agera.

Slutligen ställer vi oss bakom förslaget att uppdra åt Naturvårdsverket att analysera effekterna av en höjning av intrångsersättning med 25 procent av marknadsvärdet. Om ersättningen är generös finns större chans att även markägarna känner sig nöjda.

2021-11-04

500-3379-2021

14 Förslag som syftar till att förebygga artskyddsbrott

14.20.3 Artvärdesförverkande i jaktlagen

Ser man till de föreslagna förändringar i jaktlagen (1987:259) och jaktförordningen (1987:905), med bland annat införande av artvärdesförverkande, så ställer sig Länsstyrelsen Blekinge positiva till dessa förändringar då dessa förbättrar förutsättningarna för arbetet av inblandade myndigheter med att förebygga, upptäcka och lagföra artskyddsrelaterad brottslighet.

14.21 Förslag: Krav på tillstånd för handel som sker i större omfattning eller i förvärvssyfte.

Länsstyrelsen ställer sig positiva till förslaget men vill ändå att ordet ”hobbyverksamhet” definieras (är det prislappen på djuret/objektet, är det hur ofta djur säljs?). Länsstyrelsen anser också att även om inte en hobbyverksamhet behöver tillstånd enligt dagens § 26 AF så behövs kontroll på CITES-listade djur. Dagens regelverk gör det otydligt vad som händer om man exempelvis har B-listad djur hemma men inte kan uppvisa tillräckligt god dokumentation på föräldradjuret. Vad blir konsekvenserna och vad händer med all avkomma som redan har sålts?

14.25 Skogsstyrelsen tar över tillsyn över CITES-listade träslag

Länsstyrelsen håller med om att detta är ett bra förslag.

14.29 Bedömning: Prövning och tillsyn av djurparker bör koncentreras till färre länsstyrelser

Länsstyrelsen är positiv till förslaget. Det är dock viktigt att förtydliga om detta även gäller vilthägn med offentlig förevisning exempelvis älgparker.

14.37 Pälsproduktion

Vi ställer oss även positiva till att bestämmelserna som gäller pälsproduktion upphävs i artskyddsförordningen och istället hanteras i jaktförordningen då berörd bestämmelse passar bättre in här då den rör fallor för djur som kommit lösa.

15.5 Kunskap, utredning och livsmiljöunderlag

15.5.2 Statens ansvar att tillhandahålla nödvändigt underlag i frågor om artskydd

På sid 1383 föreslås att länsstyrelserna själva ska svara för hantering av informations- och kartmaterial som rör livsmiljöunderlagen. Detta är inte lämpligt och onödigt kostsamt eftersom varje länsstyrelse då för göra samma jobb. Dessutom varken kan eller får länsstyrelserna lägga ut så stora mängder information som detta rör sig om på länsstyrelsens webb. Det länsstyrelsen skulle kunna göra är att lägga in länkar till någon annan aktör som lagrar informationen. Här finns det mycket att lära från grön infrastrukturarbetet där det fortfarande inte finns någon bra

2021-11-04

500-3379-2021

lösning på hur all information ska tillgängliggöras på ett enkelt sätt för användarna. Varje län har löst detta på lite olika sätt med varierande resultat, vilket försvårar för användarna, speciellt större aktörer som verkar i flera län som exempelvis skogsbolag.

Att lagra större mängder data hos länsstyrelserna är inte heller lämpligt. Här finns erfarenhet från miljöövervakningen. Eftersom datalagring hos länsstyrelserna är för osäker och ofta personberoende har succesivt datavärdar tagit över ansvaret från länsstyrelserna för lagringen av miljöövervakningsdata. Än idag lagras dock vissa miljöövervakningsdata hos länsstyrelserna vilket är en mycket osäker lösning. För att det ska vara möjligt att följa förändringar, vilket förslås för livsmiljöunderlagen, så måste även äldre data lagras. Det blir snabbt stora datamängder. Det är därför nödvändigt med en datavärd även för livsmiljöunderlagen, åtminstone för de analyser som ska följas upp.

15.5.3 Sammanfattade konsekvenser av förslagen rörande kunskap, utredning samt livsmiljöunderlag

Frågan om huruvida 1 årsarbetskraft per länsstyrelse och år är rimligt för arbetet med att ta fram och besluta om livsmiljöunderlag är mycket svår att svara på, särskilt som utredningen inte motiverar hur man kommit fram till den siffran, vilka överväganden som gjorts och vilka data som analyserats. Uppskattningen tycks vara helt godtycklig (se avsnitt *Offentligfinansiella effekter kunskaps- och utredningsansvar*, fjärde stycket, sidan 1389).

Det bör stå klart att förslaget kräver omfattande åtgärder från länsstyrelserna. Det gäller kunskapsinhämtning- och analys, även bristanalys, författande av underlagen, inklusive layout, samråd om underlagen med mera. Därtill kommer medverkan i arbetet för att ta fram riktlinjer om livsmiljöunderlagen, vilket behöver genomföras ambitiöst och noggrant (med hänvisning till bland annat erfarenheter från grön infrastrukturarbetet, där bristen på robusta riktlinjer gett stora problem). Det saknas dock uppgifter i betänkandet om förstärkta resurser till länsstyrelserna för arbetet med att ta fram riktlinjer. Vi utgår därför från att detta avses täckas av de extra resurser länsstyrelserna föreslås få för arbetet med att ta fram och besluta om livsmiljöunderlag.

Vår bedömning är att omfattningen av uppdraget att ta fram och besluta om livsmiljöunderlag, liksom arbetet med riktlinjer för dessa, kräver åtminstone 2 årsarbetskrafter per länsstyrelse och år. Vi konstaterar också att resursbehovet ökar ju senare arbetet inleds.

15.6.4 Nationellt fridlysta arter

Gällande undantaget för nationellt fridlysta växter inom hemfridszon bedömer länsstyrelsen i Blekinge att växter även i fortsättningen ska vara fridlysta. Det borde dock vara möjligt att ha vissa undantag för åtgärder så som utbyggnad av hus. Alternativt så måste hemfridszon tydligt klargöras. Det finns flertal relativt stora fastigheter i Blekinge där hela fastigheter är inom tomtplatsavgränsningen, vilket skulle kunna leda till stora områden kan tolkas ingå i hemfridszonen.

Vid tillsyn av varor som är ute till försäljning skulle det vara svårare att säkerställa om en planta är uppgrävd inom hemfridszon eller om den är uppgrävd på naturmark.

2021-11-04

500-3379-2021

15.6.6 Dispens från samtliga fridlysningsregler söks hos den myndighet som utövar tillsyn enligt miljötillsynsförordningen

Förslaget att Skogsstyrelsen ska ta över dispensprövning för skogsbruksåtgärder syftar till att förenkla för markägaren genom att bara behöva kontakta en myndighet, samt att rollfördelningen myndigheterna emellan blir tydligare vad gäller artskydd.

Länsstyrelsen tycker att förslaget är bra men att det ställer stora krav på Skogsstyrelsen att öka sin kompetens vad gäller artskydd. Skogsstyrelsen har hanterat artskydd inom samråd och beslut om förbud/föreläggande men att handlägga artskyddsdispenser innebär en mycket mer komplex handläggning än så. Med detta sagt anser länsstyrelsen att det måste till en hel del resurser för kompetensutveckling och bra rutiner för att ge Skogsstyrelsen en bra introduktion till artskyddsprövningen.

Det kommer vara fortsatt viktigt med dialog och samverkan om de lokala och regionala bedömningarna. Skogsstyrelsen har tydliga nationella riktlinjer och instruktioner för sin handläggning men det är viktigt att inte glömma det regionala perspektivet i handläggning av artskyddsdispens. Ett uppdrag som föreslås är att länsstyrelserna ska vara med och ta fram en handbok för hur artskyddsärenden ska hanteras av Skogsstyrelsen. Länsstyrelsen anser att handboken och kompetensutveckling behöver ske innan ansvaret överläts.

Skogsutredningens föreslår att en underrättelse om avverkning, uttag av skogsbränsle eller skyddsdikning inte längre ska utgöra en anmälan om samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken, och att markägaren själv ska bedöma om åtgärden omfattas av samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken eller inte.

I avsnitt 13.8.3 framgår det att markägaren måste ansöka om artskyddsdispens för att komma ifråga för ersättning. För att lösa den situationen har utredningen föreslagit att *myndigheten* på eget initiativ ska pröva dispensfrågan i samband med en anmälan enligt 12 kap. 6 § miljöbalken. Länsstyrelsen undrar hur detta kopplar till att avverkningsanmälan enligt ovan inte längre ska anses utgöra anmälan om samråd. Det kommer även vara svårt för markägaren att själv avgöra om och när en artskyddsdispens eller anmälan om samråd pga arter krävs, eftersom tillräckligt underlag för den bedömningen saknas i stora delar av landet. Länsstyrelsen anser att det ska vara tydligt när och hur en artskyddsprövning initieras och att detta ska hanteras på samma vis oavsett vilken myndighet som handlägger ärendet.

Det ska vara den myndighet som utövar tillsyn enligt miljötillsynsförordningen som prövar dispensfrågan. Länsstyrelsen undrar om detta även innebär att även andra tillsynsmyndigheter, exempelvis kommuner, förväntas handlägga artskyddsdispenser om det skulle aktualiseras inom deras miljötillsynsansvar. Om så är fallet anser länsstyrelsen att ansvaret för artskyddet blir otydligt och att skyddet för hotade arter riskerar att försämrats.

Länsstyrelsen vill också kommentera att Skogsstyrelsens handläggning av artskyddsdispenser inte kommer att ta bort behovet av kontakt med flera tillsynsmyndigheter vad gäller skogsbruksåtgärder. Fortsatt hanteras ändå frågor om påverkan på exempelvis fornlämningar eller Natura 2000-områden av länsstyrelsen.

16.6.1 Förslag: Utökad krav på tillstånd för handel enligt 26 § artskyddförordningen

Länsstyrelsen är positiv till att den nya paragrafen tydliggör att krav på tillstånd även omfattar privatpersoner/hobbyverksamheter. En definition eller specificering av vad ”större omfattning” innebär behövs dock. Det ska vara enkelt att förstå vilka kraven omfattar, både för myndigheter

2021-11-04

500-3379-2021

och för potentiella tillståndsinnehavare. Risken blir annars att det nya ordvalet ”större omfattning” medför att paragrafen blir luddig och ger för stort tolkningsutrymme.

En ordalydelse som innebär att ett större antal personer/utövare berörs kommer att leda till att länsstyrelserna behöver lägga mer tid och resurser på händelsestyrd tillsyn. Detta omfattar tips gällande artskydds- och CITES-bestämmelser samt enskild och direkt information angående handel med CITES-listade djur- och växtarter till potentiella verksamhetsutövare som tar kontakt med länsstyrelserna. Enligt förslaget ska detta hanteras inom ramen för nuvarande verksamhet. Länsstyrelsen anser att det ger en skev fördelning av både arbetsuppgifterna och arbetstiden och befarar att den planerade tillsynen såsom kontroll av verksamhetsutövare som redan har tillstånd får stå tillbaka. Förstärkta resurser för planerad och händelsestyrd tillsyn kommer därför att behövas.

16.9.3 Förslag: Djurparksdjur får endast säljas till andra djurparker

Länsstyrelsen är positiv till det nya förslaget. Förtydligande och/eller exempel på när och under vilka förutsättningar som Länsstyrelsen ska kunna ge dispens behövs dock för att handläggningen ska kunna vara så objektiv, nationellt likriktad och rättssäker som möjligt.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Ulrika Messing med naturvårdshandläggare Anette Thörnberg som föredragande. I den slutliga handläggningen har också xxxx medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.